

جنبش اعتصابی و دستمزدها

همه می دانند که جنبش اعتصابی معروف کارگران روسیه در سال ۱۹۰۵ پیروزی های بسیار عظیمی نه فقط در حیطه سیاسی، بلکه در حیطه ای اقتصادی هم داشت. ارقامی که گزارش های بازرسان کارخانه ها^{*} آمده است اکنون به ما امکان می دهد که تصویر نسبتاً دقیقی از ابعاد این پیروزی ها، به دست بیاوریم.

بر اساس این ارقام، میانگین درآمدهای کارگران کارخانه ها از این قرار بودند:

سال	سال
روبل	روبل
۱۹۰۶	۱۹۰۱
۲۳۱	۲۰۱
۱۹۰۷	۱۹۰۲
۲۴۱	۲۰۲
۱۹۰۸	۱۹۰۳
۲۴۲	۲۰۸
۱۹۰۹	۱۹۰۴
۲۳۶	۲۱۳
۱۹۱۰	۱۹۰۵
۲۴۲	۲۰۵
میانگین پنج سال	۲۰۶
۲۳۸	میانگین پنج سال

* - در اینجا به «جمع بندی گزارش های بازرسان کارخانه ها در سال ۱۹۱۰»، سن پتربورگ، ۱۹۱۱، ص ۳۷، رجوع شده است.

این ارقام نشان می دهند که سال ۱۹۰۵ یک نقطه عطف بود. چرا که بعد از سال ۱۹۰۵ بود که دستمزدها نگاهان از ۲۰۵ روبل در سال به ۲۳۱ روبل در سال رسید، یعنی ۲۶ روبل یا بیش از ۱۰ افزایش پیدا کرد.

نگاهی به سال ۱۹۰۵، که در مقایسه با ۱۹۰۴ کاهشی ۸ روبلی نشان می دهد، ذهن ها را قطعاً متوجه دو نکته می کند: اول این که سال ۱۹۰۵ سال رکود اقتصادی بود، یعنی صنایع افت کردند؛ دوم این که بنا بر ارقام وزارت بازرگانی، کارگران در آن سال، به علت این که در حین اعتصاب مزدی نمی گرفتند ۱۷۵ روبل کمتر نصیب شان شده، یا به عبارت دیگر به طور متوسط، هر کارگر بیش از ۱۰ روبل کمتر گرفته است.

پس می توانیم این طور فرض کنیم که دستمزدهای واقعی در سال ۱۹۰۵ سالی ۲۱۵ روبل بوده اند، ولی از این ۲۱۵ روبل، کارگران خودشان نفری ۱۰ روبل به جنبش اعتصابی کمک مالی پرداخته اند، جنبشی که در سال ۱۹۰۵ با سرسرخی و وسعت چشم گیرش متمایز می شد.

نتیجه این که، اگر ما اکنون ارقام مربوط به یک دهه یعنی ۱۹۰۱ تا ۱۹۱۰ را کنار هم بگذاریم و بررسی کنیم، تفاوت برجسته بین دوران قبل از انقلاب و دوران بعد از انقلاب را به وضوح می بینیم.

تا سال ۱۹۰۵ دستمزد متوسط یک کارگر ۲۰۶ روبل بود. پس از ۱۹۰۵ این میانگین ۲۳۸ روبل بوده، یعنی سالی ۳۲ روبل بیشتر - افزایشی برابر ۱۵/۵ درصد.

در خلال یک سال دستمزدها چنان جهشی به بالا داشتند که هیچ کدام از تلاش های بعدی سرمایه داران (که یادمان نرود، تک تک دست آوردهای ۱۹۰۵ را پس گرفتند) نتوانستند کارگر را به سطح معیشت پایین ساقشق تنزل

بهند. سال ۱۹۰۵ سطح معيشت کارگر را به حدی بهبود بخشد که معمولاً در طول چندین دهه کسب می شود.

بر اساس آمار رسمی، اعتصاب های ۱۹۰۵ موجب شد کارگران ۱۷۵,۰۰۰ روبل به دلیل دریافت نکردن مزد در طول اعتصاب، از دست بدند. بنا بر همین منبع، در سال ۱۹۰۵ میزان کاهش تولید سرمایه داران ۳۰۰,۰۰۰ روبل بود.

با این حال افزایش دستمزدها پس از سال ۱۹۰۵، در فاصله پنج سال (۱۹۰۵-۱۹۱۰) به طور متوسط ۳۲ روبل دیگر نصیب هر کارگر کرد. یعنی اگر جمعیت کارگران را ۸۰۰,۰۰۰ روپیه بگیریم، کلاً دریافتی شان سالی ۵۷,۶۰۰ روبل، یا ۲۸۶ میلیون روبل در عرض پنج سال، افزایش یافته است.

«پراودا» شماره ۸۶، ۸ اوت ۱۹۱۲.

منبع: کلیات آثار به زبان انگلیسی، جلد ۱۸، صفحات ۲۵۸-۹.

بازنویس: یاشار آذری

آدرس اینترنتی کتابخانه: <http://www.javaan.net/nashr.htm>

آدرس پستی: BM IWSN, London WC1N 3XX, UK

ایمیل: yasharazarri@yahoo.com

مسئول نشر کارگری سوسیالیستی: یاشار آذری

تاریخ بازنویسی: ۱۳۸۵